

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Rozwój terytorialny Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Gospodarka przestrzenna		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 25GPTS.32N.00622.24
Jednostka organizacyjna Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia inżynierskie pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Bartłomiej Kołsut	
Prowadzący zajęcia	Bartłomiej Kołsut, Paweł Churski, Tomasz Kaczmarek	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Laboratorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 7

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z głównych pojęć wykorzystywanych w rozwoju terytorialnym
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu teorii rozwoju regionalnego i lokalnego, a także przestrzennego zróżnicowania i dynamiki zjawisk społeczno-ekonomicznych i ich konsekwencji
C3	Przekazanie wiedzy z zakresu analizy i interpretacji złożoności i zróżnicowania przestrzennego zjawisk oraz procesów społeczno-gospodarczych z wykorzystaniem szczegółowych założeń poznanych koncepcji teoretycznych z zakresu rozwoju lokalnego, regionalnego i metropolitalnego
C4	Przekazanie wiedzy z zakresu zastosowania wyspecjalizowanych metod statystyki opisowej i matematycznej, a także metod analizy przestrzennej zjawisk społeczno-ekonomicznych do diagnozy rozwoju terytorialnego w skali lokalnej, metropolitalnej i regionalnej
C5	Przekazanie wiedzy z zakresu realizowania badania diagnostyczne prowadzone w skali lokalnej, metropolitalnej i regionalnej
C6	Przekazanie wiedzy z zakresu przygotowania pracy pisemnej i wystąpienia ustnego, w tym prezentacji multimedialnej z zakresu rozwoju terytorialnego
C7	Uświadomienie studentom problemów konieczności stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy związanej z zagadnieniami rozwoju terytorialnego

Wymagania wstępne

Wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane na poziomie szkoły ponadpodstawowej oraz wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w toku dotychczas (I semestr) zrealizowanego programu nauczania studiów I stopnia na kierunku Gospodarka Przestrzenna.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi zdefiniować główne pojęcia wykorzystywane w rozwoju terytorialnym	GPT_K3_W01, GPT_K3_W02, GPT_K3_W04, GPT_K3_W07	Egzamin pisemny
W2	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teorie rozwoju regionalnego i lokalnego, a także przestrzenne zróżnicowanie i dynamikę zjawisk społeczno-ekonomicznych i ich konsekwencje	GPT_K3_W02, GPT_K3_W03, GPT_K3_W04, GPT_K3_W06, GPT_K3_W07	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować i interpretować złożoność i zróżnicowanie przestrzenne zjawisk oraz procesów społeczno-gospodarczych z wykorzystaniem szczegółowych założeń poznanych koncepcji teoretycznych z zakresu rozwoju lokalnego, regionalnego i metropolitalnego	GPT_K3_U01, GPT_K3_U06	Egzamin pisemny, Raport

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi zastosować wyspecjalizowane metody statystyki opisowej i matematycznej, a także metody analizy przestrzennej zjawisk społeczno-ekonomicznych do diagnozy rozwoju terytorialnego w skali lokalnej, metropolitalnej i regionalnej	GPT_K3_U05, GPT_K3_U07, GPT_K3_U12_inz, GPT_K3_U14_inz	Raport
U3	potrafi organizować i realizować samodzielne i zespołowo badania diagnostyczne prowadzone w skali lokalnej, metropolitalnej i regionalnej	GPT_K3_U10, GPT_K3_U11_inz, GPT_K3_U12_inz, GPT_K3_U13_inz, GPT_K3_U14_inz	Raport
U4	potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne, w tym prezentacje multimedialne z zakresu rozwoju terytorialnego	GPT_K3_U08, GPT_K3_U10	Raport
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy związanej z zagadnieniami rozwoju terytorialnego	GPT_K3_K02, GPT_K3_K05	Egzamin pisemny, Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawy terminologiczne w zakresie rozwoju lokalnego	W1	Wykład
2.	Teorie rozwoju lokalnego	W2	Wykład
3.	Czynniki lokalnego rozwoju gospodarczego	W2, U2, U3, U4	Wykład
4.	Podmioty zaangażowane w kreowanie i stymulowanie rozwoju lokalnego	U1, K1	Wykład, Laboratorium
5.	Miejsce badań regionalnych w strukturze badań społeczno-ekonomicznych	W1	Wykład
6.	Koncepcja regionu ekonomicznego i model jego tworzenia.	W1	Wykład
7.	Regionalizacja analityczno-poznawcza, strukturalna i poznawcza – metody i efekty ich zastosowania	U1	Wykład, Laboratorium
8.	Rozwój regionalny i jego czynniki	W2, U4, K1	Wykład
9.	Rozwój regionalny a megatrendy zmian społeczno-gospodarczych	W1	Wykład
10.	Obszary funkcjonalne jako podmiot badania, poznania i działania	W1	Wykład
11.	Podstawy teoretyczne i terminologiczne obszarów funkcjonalnych i typologia obszarów funkcjonalnych	W2	Wykład, Laboratorium
12.	Obszary funkcjonalne w dokumentach programowych: UE, kraju i regionu	W1, K1	Wykład
13.	Miejskie obszary funkcjonalne (organizacja przestrzenna, delimitacja, zarządzanie i planowanie)	W1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
14.	Transgraniczne obszary funkcjonalne (przestanki, organizacja i funkcjonowanie)	U4	Wykład, Laboratorium
15.	Obszary funkcjonalne – wyzwania dla polityk terytorialnych	U3	Wykład, Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja
Laboratorium	Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem zaliczenia zajęć jest uzyskanie minimum 51% punktów z egzaminu pisemnego. Warunki uzyskania ocen: 51-59% punktów - 3 60-69% punktów - 3,5 70-79% punktów - 4 80-89% punktów - 4,5 90-100% punktów - 5
Laboratorium	Warunkiem zaliczenia zajęć jest uzyskanie minimum 51% punktów z wykonanych prac. Warunki uzyskania ocen: 51-59% punktów - 3 60-69% punktów - 3,5 70-79% punktów - 4 80-89% punktów - 4,5 90-100% punktów - 5

Literatura

Obowiązkowa

1. Kaczmarek T., 2015. Functional Urban Areas as the Focus of Development Policy in Poland. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna* 29. Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej: 9-20.
2. Kaczmarek T., Szmytkowska M., 2020 Problematyka miejskich obszarów funkcjonalnych (metropolitalnych) w badaniach polskich geografów społeczno-ekonomicznych. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna* 47/2019: 9-19
3. Parysek, J. J. (1997). Podstawy gospodarki lokalnej. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
4. Chojnicki Z. 1999. Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań - s. 332-350
5. Churski P., Herodowicz T., Konecka-Szydłowska B., Perdał R., 2020. Teoretyczny i praktyczny wymiar polityki rozwoju zorientowanej terytorialnie. *Studia KPZK PAN. Cykl monografii. Tom 9/201.*Warszawa. s. 39-100.

Dodatkowa

1. Brzeski C., Smith J., 2020, Four Scenarios for the Global Economy after Covid-19. ING Economic and Financial Analysis, [<https://think.ing.com/articles/four-scenarios-for-the-global-economy-after-covid-19/>].
2. Chojnicki Z. 1999. Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań.
3. European Commission 2021, EU Regional and Urban Development, Regional Policy, [https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/].
4. Malizia, E., Feser, E. J., Renski, H., & Drucker, J. (2020). Understanding local economic development. Routledge.
5. Blakely, E. J., & Leigh, N. G. (2016). Planning local economic development. Sage.
6. Śleszyński P., 2012. Delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych stolic województw. MRR, Warszawa.
7. Pike, A., Rodríguez-Pose, A., & Tomaney, J. (2016). Local and regional development. Routledge.
8. Parysek, J. J. (2018). Rozwój społeczno-gospodarczy oraz czynniki i uwarunkowania rozwoju. *Studia KPZK*.
9. Kołsut B., (red.), 2018. Czynniki i kierunki rozwoju gminy Powidz w okresie postępującej endogenizacji procesów rozwoju. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, (40), 35-52.
11. Churski P., Herodowicz T., Konecka-Szydłowska B. Perdał R., 2018. Redefinicja czynników rozwoju regionalnego w świetle megatrendów społeczno-gospodarczych. *Studia Regionalne i Lokalne*. 3(73)/2018. EUROREG. Uniwersytet Warszawski. Warszawa. s. 70-98.
12. Mikuła Ł., 2019. Zarządzanie rozwojem przestrzennym obszarów metropolitalnych w świetle koncepcji miękkich przestrzeni planowania. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
13. Kaczmarek T., 2018. Soft planning for soft spaces. Concept of Poznań metropolitan area development - A case study. *Miscellanea GeoGraphica. Regional Studies on Development* Vol. 22, No. 4.
14. Gorzelak G., 2009. Fakty i mity rozwoju regionalnego. *Studia Regionalne i Lokalne* 2(36). Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski. Wydawnictwo Scholar. Warszawa. s. 5-27.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Laboratorium	30
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie raportu	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 175
Liczba punktów ECTS	ECTS 7

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GPT_K3_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałego doskonalenia i aktualizowania wiedzy związanej z zagadnieniami gospodarki przestrzennej oraz działania w sposób przedsiębiorczy
GPT_K3_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, poprzez własne działania oraz współorganizowanie działań w grupie na rzecz środowiska społecznego
GPT_K3_U01	Absolwent/ka potrafi analizować i interpretować złożoność i zróżnicowanie przestrzenne zjawisk oraz procesów społeczno-gospodarczych z wykorzystaniem szczegółowych założeń poznanych koncepcji teoretycznych z zakresu gospodarki przestrzennej oraz powiązanych z nią dyscyplin
GPT_K3_U05	Absolwent/ka potrafi wykorzystać zaawansowane narzędzia statystyczne i metody analizy przestrzennej do określania złożonych relacji pomiędzy środowiskiem przyrodniczymi i zjawiskami społeczno-ekonomicznymi oraz do badania ich dynamiki
GPT_K3_U06	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozwiązywania i rozstrzygania dylematów związanych z gospodarką przestrzenną, a także proponować w tym zakresie odpowiednie rozwiązania
GPT_K3_U07	Absolwent/ka potrafi wykorzystać oprogramowanie GIS oraz CAD do przygotowania koncepcji i projektów z zakresu gospodarki przestrzennej
GPT_K3_U08	Absolwent/ka potrafi organizować i realizować samodzielne i zespołowo badania naukowe, dotyczące gospodarki przestrzennej oraz planować własne uczenie się i rozwój
GPT_K3_U10	Absolwent/ka potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne, w tym prezentacje multimedialne oraz prowadzić dyskusję dotyczącą zagadnień z zakresu gospodarki przestrzennej
GPT_K3_U11_inz	Absolwent/ka potrafi stosować wyspecjalizowane i typowe techniki i narzędzia wykorzystywane w gospodarce przestrzennej, w tym zastosować je do wykonywania zadań inżynierskich
GPT_K3_U12_inz	Absolwent/ka potrafi przygotować opracowania projektowe, planistyczne i dokumentacyjne z zakresu zagospodarowania przestrzennego miast i obszarów wiejskich
GPT_K3_U13_inz	Absolwent/ka potrafi przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego integrować wiedzę z zakresu nauk społecznych, przyrodniczych i technicznych oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające pozatechniczne aspekty gospodarki przestrzennej
GPT_K3_U14_inz	Absolwent/ka potrafi wykorzystać oprogramowanie GIS oraz CAD do przygotowania koncepcji i projektów z zakresu gospodarki przestrzennej, a także interpretować uzyskane wyniki i formułować wnioski, w tym również o charakterze aplikacyjnym
GPT_K3_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym przedmiot badań, kluczowe pojęcia i zagadnienia z gospodarki przestrzennej oraz jej miejsce w systemie nauk, a także złożone powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi
GPT_K3_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym koncepcje teoretyczne z zakresu: socjologii, demografii, ekonomii i zarządzania, prawa, lokalizacji działalności gospodarczej, rozwoju miast i obszarów wiejskich odnoszących się do gospodarki przestrzennej oraz złożone relacje pomiędzy społeczną i ekonomiczną działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym
GPT_K3_W03	Absolwent/ka zna i rozumie złożoność przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych i prawnych uwarunkowań gospodarki przestrzennej i ich wpływ na procesy rozwoju w różnych skalach przestrzennych
GPT_K3_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teorie rozwoju regionalnego i lokalnego, a także przestrzenne zróżnicowanie i dynamikę zjawisk społeczno-ekonomicznych i ich konsekwencje
GPT_K3_W06	Absolwent/ka zna i rozumie złożoność funkcjonowania środowiska przyrodniczego, jego użytkowania i zagrożeń z tym związanych
GPT_K3_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy i reguły prawne oraz organizacyjne dotyczące planowania przestrzennego na różnych szczeblach oraz ma szczegółową wiedzę z zakresu funkcjonowania samorządu terytorialnego